

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	15/1667-	27.06.2016

Revisjon av forskrift om gjødselvere mv. av organisk opphav - oppdrag

Landbruks- og matdepartementet har i samråd med Klima- og miljødepartementet besluttet å gi Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Mattilsynet i felleskap et oppdrag å utarbeide forslag til revidert forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav.

Det ble bestemt i jordbruksoppgjøret 2009 at det skulle gjennomføres en helhetlig gjennomgang av regelverket som omhandler husdyrgjødsel. I tiden siden 2009 er det utarbeidet mye nytt kunnskapsgrunnlag, som må legges til grunn for arbeidet. Dessuten fremmet EU-kommisjonen i mars 2016 utkast til nytt gjødselregelverk for behandling i Parlamentet og Rådet. Utkastet bygger på strategi for sirkulær økonomi, og en viktig målsetting er å øke bruken av organiske og avfallsbaserte gjødselprodukter samtidig som miljøhensyn må ivaretas.

Det er til nå arbeidet ut fra at dagens forskrift deles i to nye forskrifter, en forskrift som regulerer produksjon, import og omsetning av organiske gjødselvarer, og en forskrift som omhandler lagring og bruk av organiske gjødselvarer. Arbeidet med produkt delen av forskriften ble ledet/utarbeidet av Mattilsynet i samråd med de øvrige involverte direktoratene, og et utkast til ny forskrift ble lagt frem i 2013.

Tidligere arbeider utgjør et godt grunnlag for den forestående revisjonen. De nye forskriftsutkastene må ses i sammenheng med hverandre generelt, og særlig bestemmelsene

omkring konsentrasjonsnivåer av miljøgifter og næringsstoffer i del II i forhold til bruks- og doseringsregler i del III. Det må i løpet av prosjektarbeidet vurderes om det er hensiktsmessig med en todeling siden mye i produktdelen og bruksdelen henger sammen.

Departementene ønsker at det videre arbeid skjer som et prosjektsamarbeid mellom Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Mattilsynet, der Landbruksdirektoratet koordinerer arbeidet. Samtidig etableres det en styringsgruppe på departementsnivå (LMD og KLD) som skal følge opp arbeidet til prosjektgruppen.

Utdyping av oppdraget:

- Revisjonsarbeidet skal se hen til struktur og bestemmelser i utkast til nytt gjødselregelverk fremmet av EU-kommisjonen i mars 2016.
- Revisjonen må også sees i lys av prinsippene i EØS-vareloven.
- Revisjonsarbeidet skal sikre at det organiske materiale og næringsstoffene i gjødselvare av organisk opphav, herunder husdyrgjødsel utnyttes best mulig som en ressurs i planteproduksjon og som kilde til bioenergi. Samtidig må både avrenning av fosfor og nitrogen til vassdrag og kystvann, konsentrasjon av miljøgifter i det organiske avfallet, utslipp av ammoniakk og klimagasser til luft minimeres, og andre relevante miljøhensyn vektlegges.
- I revisjonsarbeidet skal det vurderes om, og på hvilken måte endringer av krav til håndtering og bruk av husdyrgjødsel og andre organiske gjødsel- og jordforbedringsmidler, inkludert biorest, kan redusere ovennevnte miljøutfordringer. Kravene må vurderes opp mot strategien om biogass. Man bør også vurdere mulighetene for utviklingen av bioøkonomi generelt.
- Det skal vurderes om forskrift om gjødslingsplanlegging bør bli en del av forskriften som omhandler bruk og lagring av organisk gjødsel.
- Det skal vurderes om den delen av forskriften som omhandler bruk og lagring av organisk gjødsel også skal omfatte bruk av uorganisk gjødsel (f.eks. mineralgjødsel).
- Det skal vurderes om det bør stilles klarere krav til innhold av organiske miljøgifter i gjødselvarer av organisk opphav, og eventuelt forslag til hvordan dette kan innarbeides.
- Det skal vurderes om gjødselvareforskriften også bør regulere gjødsling av skog med aske og hvilke krav som eventuelt bør stilles. Se lenke: <http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M174/M174.pdf>
- Sluttproduktet for arbeidet skal være utkast til forskriftstekster.

Landbruks- og matdepartementet viser til møte med Mattilsynet senhøsten 2015 der behovet for en snarlig regelverksendring i forskriften ble diskutert. Det gjelder bestemmelser om prøvetaking (§8), makskrav til avfallsbasert vare i en jordblanding (§10.8), samt spesielle bestemmelser rundt bruk av avløpslam (§25). Disse endringene vil vi foreslå gis prioritert i revisjonsarbeidet og leveres som en delleveranse fra prosjektgruppen.

Departementet ber også om at det i forbindelse med arbeidet gjøres konsekvensutredninger for de ulike aktører, og at konsekvensene tallfestes så langt som mulig og vurderes opp mot de miljømessige og agronomiske fordeler og ulemper som tiltakene vil innebære. Alternative

virkemidler for å nå miljømål, bærekraftsmål, og overholdelse av internasjonale forpliktelser på en styrings- og kostnadseffektiv måte skal også vurderes.

Det bør også vurderes om det kan være aktuelt med lokale regelverk tilpasset ulike deler av landet. Prosjektgruppen kan også vurdere andre endringer enn de nevnt over. Arbeidet med forskriften bør sees i sammenheng med annet regelverk på tilgrensende områder, og om det bør gjøres endringer i disse eller i andre virkemidler som har betydning for miljøvirkningene av gjødselvarer av organisk opphav.

Landbruks- og matdepartementet ber med dette Landbruksdirektoratet om å ta initiativ til oppstart av arbeidet, og etablering av en prosjektgruppe i samarbeid med Mattilsynet og Miljødirektoratet. Det bes utarbeidet en milepælplan, og prosjektansvarskart (hvem jobber fram de ulike forslagene til bestemmelser), som innen 01.09.2016 sendes styringsgruppen ved Line Meinert Rød i LMD for godkjenning. Det er videre ønskelig med tertialrapport, og at fagpolitiske problemstillinger, evt. uenighet løftes til styringsgruppen for avklaringer dersom det er behov. Frist for oppdragets delleveranse settes til 01.11.2016, og for hele arbeidet er fristen 01.07.2017, med mål om at ny forskrift kan fastsettes med virkning fra 2018.

Likelydende brev er sendt fra Klima- og miljøverndepartementet til Miljødirektoratet.

Med hilsen

Eva Grendstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Terje Røyneberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Klima- og miljødepartementet

Adresseliste

Landbruksdirektoratet	Postboks 8140 Dep	0033	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO